

Omaniku ootused aktsiaseltsile osaühingule Rail Baltic Estonia

Sissejuhatus

Käesolevasse dokumenti on koondatud riigi kui OÜ Rail Baltic Estonia ainuosaniku põhilised ootused Rail Baltic Estonia tegevusele.

Eesti Vabariik seab endale kuuluvatele äriühingutele neli peamist eesmärki:

- tegeleda valitud valdkonnas kasumliku ja efektiivse majandustegevusega, mis tagab riigile optimaalse ja stabiilse omanikutulu;
- täita riigi poolt kehtestatud strateegilisi eesmärke vastavalt äriühingu suhtes kohaldatavatele seadustele, regulatsioonidele ja arengukavadele;
- olla Eesti äriühingutele heaks eeskujuks heade juhtimistavade, sotsiaalse vastutuse ning kõrge ärikultuuri poolest järgides vastutustundliku ühingujuhtimise põhimõtteid ja integreerides need äriühingu igapäevategevusse, juhtimisse ja strateegiasse;
- hinnata äriühingu (võimalikke ebaetilisi) ärisuhteid Venemaa ja Valgevenega ning loobuda sellistest ärisuhetest.

Juhtimine

Riigi poolt seatavate eesmärkide täitmise eest vastutavad äriühingute nõukogud ja juhatused. Erinevate eesmärkide tasakaalustamise ja omaniku huvide harmoonilise ning pikaajalise kaitsmise eest vastutavad äriühingute nõukogud.

Äriühingu juhatuse esimehel on nõutav riigisaladuse juurdepääsuluba.

OÜ Rail Baltic Estonia klassifikatsioon RVS-i alusel: Valdavalt avalike eesmärkidega äriühing.

Eesti Vabariik omab OÜ Rail Baltic Estonia osalust järgmistel kaalutlustel:

- Läbi äriühingu tagada aktsionäri õiguste teostamine Läti Vabariigis asutatud ühissetevõttes RB Rail AS-is (valdusfirma tegevus);
- OÜ Rail Baltic Estonia on Eesti Vabariigi piires toimuvate Rail Baltic rajamisega seonduvate tegevuste rakendusasutuseks;
- Juhul kui Rail Baltic raudtee infrastruktuuri haldaja ülesannete andmine ühissetevõttele RB Rail AS ei ole võimalik või otstarbekas, on OÜ Rail Baltic Estonia Rail Baltic raudtee Eesti Vabariigi territooriumil asuva osa infrastruktuuri haldaja;
- OÜ Rail Baltic Estonia kujundab raudtee tegevustega seotud valdkondade keskkonda lähtudes riiklikest huvidest, s.h turundab Eestit kui efektiivset ja usaldusväärset transiidikanalit.

Käesolevas dokumendis sisalduvaid riigi kui omaniku ootusi vaatab OÜ Rail Baltic Estonia aktsiate valitseja üle ning ajakohastab neid kord aastas.

Strateegilised eesmärgid

Osäühingu tegevus on peamiselt seotud 1435 mm standardlausega Rail Balticu raudtee arendamise ja rajamisega Eesti Vabariigi territooriumil Eesti Vabariigi huvides, samuti osalemine riikidevahelises koostöös toimuvates Rail Balticu raudteega seonduvates tegevustes ning aktsiate omamine ja aktsionäri õiguste teostamine Läti Vabariigis asutatud ühissettevõttes RB Rail AS.

OÜ Rail Baltic Estonia omamise strateegiline eesmärk on tagada riikliku transpordiarengukava elluviimine Rail Baltic raudteed puudutavas osas ning kindlustada Rail Baltic raudtee vastavus ohutusnõuetele, kaasaegsetele tehnilistele normidele ja avatud veoturu ootustele. Selliselt on OÜ Rail Baltic Estonia kaasvastutav Eesti transpordisüsteemis ja majanduses tervikuna olulist rolli etendava Eesti raudteeinfrastruktuuri planeerimise ja rajamise eest. Rail Baltic raudtee infrastruktuuri haldaja ülesandeid täites on OÜ Rail Baltic Estonia ka elutähtsa teenuse osutaja ja omab seeläbi ka riigikaitseolulist funktsiooni.

OÜ Rail Baltic Estonia on äriühing, millel on avalikku huvi kandvad eesmärgid ja ärilist huvi kandvad eesmärgid. Avalikku huvi kandvate eesmärkide täitmisel peab äriühing esmajärjekorras lähtuma riiklikust transpordiarengukavast. Äriliste eesmärkide täitmisel peab äriühing jälgima, et oleks tagatud äriühingu jätkusuutlik majandamine (investeeringud).

Lisaks seab omanik osäühingule Rail Baltic Estonia eesmärgiks toimida kauba- ja reisijateveo arengumootorina, võimaldades koondada sektorit hõlmav teadmine ning soodustades uute kontaktide, võrgustike ja äriideede teket.

Finantseesmärgid

Kasumlikkus

OÜ Rail Baltic Estonia tegutseb valdusettevõttena kuni Rail Baltica raudteetaristu valmimiseni ja ei teeni lähiaastatel kasumit.

Konservatiivsus

Riigi kui omaniku ootus on, et kõik tema omanduses olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust keskmisest madalamate riskidega ja konservatiivse kapitalistruktuuriga.

Äriühingud peavad tagama oma tegevuse jätkusuutlikkuse pideva uuendus- ja arendustööga ning vajalike investeeringutega.

Kõik plaanitavad investeeringud peavad olema põhjalikult läbi analüüsitud ning kaasnevad riskid tuvastatud ning arvesse võetud. Optimaalse omakapitali proportsiooni koguvaradest määrab Rahandusministeerium „Riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute koondaruandes“, millest äriühing finantsplaanide koostamisel peab lähtuma.

Efektiiivsus

Riigi kui omaniku ootuseks on, et kõik tema omanduses olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust efektiivselt ning ressursisäästlikult. Äriühingud peavad defineerima enda tegevusvaldkonnale kohased efektiivsusmõõdikud ning püüdlema nende järk-järgulise parandamise poole.

Omanikutulu

Kõik äriühingud peavad defineerima omanikutulu poliitika ning esitama selle teadmiseks üldkoosolekule. Tuginedes omanikutulu poliitikale teeb valitsev ministerium omanikutulu ettepaneku Rahandusministeriumile. Rahandusministeriumi ettepanekul otsustab Vabariigi Valitsus äriühingu dividendisumma või –määra, millest osaluse valitseja peab üldkoosolekul hääletamisel juhinduma. Kuna OÜ Rail Baltic Estonia ei ole vabal turul opereeriv riigi äriühing, siis riik ei oota OÜ-lt Rail Baltic Estonia stabiilseid dividende, vaid vastav otsus tehakse arvestades ettevõtte võimalusi ja seda ka pikaajalises perspektiivis.